

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра суспільних наук
Навчальний рік 2025-2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Медична субкультура»

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти очна

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Першого бакалаврського рівня вищої освіти

Курс 4

Силабус освітнього компоненту
розглянуто на засіданні кафедри
суспільних наук

Протокол від
“29” серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри

Робак І.Ю.

(підпис)
прізвище)

(ініціали,

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем загальної та
передфахової підготовки

Протокол від
“31” серпня 2022 року № 1

Голова

(підпис)

Вовк О. Ю.

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Чернуха Олександр Васильович, доцент кафедри суспільних наук, кандидат історичних наук.
2. Троценко Олексій Володимирович, старший викладач.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь

- Демочко Ганна Леонідівна, доцент, кандидат історичних наук,
hl.demochko@kntmu.edu.ua
- Чернуха Олександр Васильович, доцент, кандидат історичних наук,
ov.chernukha@kntmu.edu.ua
- Троценко Олексій Володимирович, старший викладач,
ov.trotsenko@kntmu.edu.ua

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше)

Історія України, культурологія, медична субкультура.

Контактний телефон (057)707-73-37

Консультації відповідно до графіка, розміщеного на інформаційному стенді кафедри.

Локація:

Пр. Науки, 4, м. Харків, Харківський національний медичний університет, Головний корпус, 3 поверх, кафедра суспільних наук

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Медична субкультура» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), фахівців першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності – 227 Фізична терапія, ерготерапія (денна форма) чотирьох років навчання.

Опис освітнього компоненту (анотація). «Медична субкультура» вивчає специфіку медичної діяльності і особливості медичного пізнання, стиль мислення медика, його особисту культуру, атрибутику, звичаї і традиції. Саме поняття «здоров'я» сьогодні сприймається як поняття не лише біомедичне, але й соціокультурне. У медичних дослідженнях ученого та діяльності лікаря-практика все більшу роль відіграють ціннісні орієнтації. Професійна група медичних працівників становить значну самобутню спільноту, відносно закриту, що відрізняється від інших професійних груп низкою особливостей, має власну етику, норми поведінки та моралі, уявлення про професіоналізм та особу професіонала, світоглядні уявлення, які знайшли відображення в певних ритуалах, фольклорі та ін. Курс орієнтований на допомогу здобувачам вищої освіти у полегшенні процесу соціалізації в сучасному професійному медичному середовищі України та світу.

Предметом вивчення освітнього компоненту потребує поглиблених знань про особливості професійної і корпоративної етики, норми поведінки та моралі, світоглядні уявлення та ціннісні орієнтації, які існують у сучасному медичному просторі.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення освітнього компоненту пов'язане зі знаннями навчальних дисциплін, як: «Філософія», «Культурологія», «Історія України», «Політологія» та курсів за вибором: «Логіка».

Пререквізити. Вивчення освітнього компоненту не передбачає попереднє засвоєння предметів шкільного курсу, які дають базові уявлення про освіту.

Постреквізити. «Медична субкультура» предметно інтегрується з освітніми компонентами, які забезпечують подальшу підготовку медичних фахівців: «Соціальна медицина, організація охорони здоров'я», «Професійні хвороби», «Психіатрія», «Медицина і політика», «Медичний Харків в персоналіях», які студенти вивчають на попередніх курсах.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE:

Українською мовою:

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Головною метою вивчення інтегрованого освітнього компоненту «Медична субкультура» – це формувати у студентів старших курсів знання, необхідні для успішної соціалізації в спільноті професійних медиків.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є формування комунікативних навичок, розвивати лідерські здібності, брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, розв'язувати педагогічні

ситуації та конфлікти, вміти працювати в команді, управляти своїм часом, логічно і системно мислити, мати креативні підходи до вирішення завдання.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачам вищої освіти **компетентностей:**

інтегральна:

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого- педагогічних наук.

загальні:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

СК.01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого- педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПРН 07. Тракувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПРН 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПРН 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПРН 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПРН 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами

співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачам вищої освіти наступних соціальних навичок (Soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проєктів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	-
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 227 «Фізична терапія, ерготерапія»	Рік підготовки:	
		4-й	-
		Семестр	
		-	8-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 44 самостійної роботи студента – 46	Освітньо-кваліфікаційний рівень: I бакалаврський ОПП «Фізична терапія, ерготерапія»	Лекції	
		16 год.	-
		Практичні, семінарські	
		28 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
Самостійна робота			
44 год.	-		

		Індивідуальні завдання: -
		Вид контролю: поточний, залік

2.1 Опис освітнього компоненту

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Сутність та особливості медичної субкультури в контексті професійної субкультури.	4	Вступна, оглядова, проблемна, бінарна
2	Структура і функції медичної субкультури.	4	Оглядова, проблемна, бінарна
3	Медичний фольклор. Медична субкультура в контексті проблематики «антропології міста».	4	Оглядова, проблемна, бінарна
4	Медична субкультура в умовах соціальних трансформацій в Україні.	4	Оглядова, проблемна, бінарна, завершальна
Всього лекційних годин		16	

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Сутність та особливості медичної субкультури в контексті професійної субкультури.	7	проблемне навчання, ділові ігри, «мозковий штурм», робота в	Усне опитування, тестове опитування в системі MOODLE
2	Структура і функції медичної субкультури.	7	групах, розвивальне навчання, різнорівневе навчання,	
3	Медичний фольклор. Медична субкультура в контексті проблематики «антропології міста».	7	евристичні бесіди, дискусії та дебати, презентаційний метод, метод	
4	Медична субкультура в	7	проектного	

	умовах соціальних трансформацій в Україні.		навчання, організація екскурсій до музеїв та на виставки	
Всього годин самостійної роботи студента		28		

2.2.4. Лабораторні заняття не передбачені

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Сутність та особливості медичної субкультури в контексті професійної субкультури.	11	проблемне навчання, робота в групах,	Усне опитування, тестове опитування в системі MOODLE,
2	Структура і функції медичної субкультури.	11	розвивальне навчання,	участь у наукових конференціях
3	Медичний фольклор. Медична субкультура в контексті проблематики «антропології міста».	11	різномірне навчання, презентаційний метод, метод	
4	Медична субкультура в умовах соціальних трансформацій в Україні.	11	проектного навчання	
Всього годин самостійної роботи студента		44		

Методи навчання. На лекціях і семінарських заняттях рекомендується використовувати такі педагогічні методи: проблемного навчання, ділові ігри, «мозковий штурм», робота в групах, розвивальне навчання, різномірне навчання (з урахуванням можливостей сильних і слабких здобувачів вищої освіти), евристичні бесіди, дискусії та дебати, презентаційний метод (підготовка здобувачем вищої освіти доповіді-презентації), метод проєктного навчання (підготовка здобувачем вищої освіти самостійного дослідження), організація екскурсій до музеїв та на виставки.

Методи контролю (наводяться лише ті, які використовуються під час викладання дисципліни):

Поточний контроль. У ході поточного контролю використовуються методи індивідуального та фронтального опитування, письмове тестування, написання творчих робіт (есей, рецензія, огляд, власне висловлювання), метод мікрофону, розв'язання проблемних завдань, робота з джерелами і науковою літературою, перегляд фільмів з подальшим обговоренням, робота в групах, перевірочні контрольні роботи.

Підсумковий контроль здійснюється на останньому занятті у формі підсумкового заняття, що включає контроль усіх видів підготовки, передбачених

програмою навчальної дисципліни. За результатами навчальної діяльності виставляється залік за двобальною шкалою «зараховано» – «не зараховано». Також виставляється оцінка за традиційною шкалою.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі [«Інструкція з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ»](#) (табл. 2).

Таблиця 2

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Максимальна сума балів за курс складає 200 балів, мінімально прийнятна для отримання заліку – 120 балів.

3.2. Питання до заліку:

1. Розкрийте сутність медичної субкультури як підсистеми професійної субкультури.
2. Покажіть співвіднесення «ідеального» та «реального» в професійній культурі

лікарів.

3. Визначте характерні особливості термінальних і інструментальних цінностей.
4. Охарактеризуйте специфіку медичної діяльності, її характер, об'єкт і предмет, цілі та завдання.
5. Розкрийте фактори, які здійснюють вплив професії на особистість лікаря.
6. Покажіть позитивні і негативні риси колегіальності і корпоративного характеру медичної сфери.
7. Охарактеризуйте символічну атрибутику медичної сфери.
8. Порівняйте стереотипи мислення і поведінки лікарів та представників інших професій.
9. Визначте характерні риси організаційної культури лікарів та їх професійних відносин.
10. Розкрийте індивідуальний та груповий рівні медичної субкультури.
11. Охарактеризуйте культуру клінічного мислення як особливу логіку лікарського, етичного та біоетичного мислення.
12. Проаналізуйте професіоналізм лікаря як рівень досконалості його професійної діяльності, зокрема, якісних характеристик і результативності.
13. Розкрийте зміст головних функцій медичної субкультури.
14. Охарактеризуйте систему специфічних цінностей і смислів лікарської діяльності як атрибут медичної субкультури.
15. Визначте можливі шляхи формування і підтримання позитивного образу лікаря.
16. Наведіть характерні особливості професійного лікарського ідеалу.
17. Охарактеризуйте символічний світ лікарні в контексті досліджень міського культурного простору.
18. Визначте особливості професійної ініціації лікарів.
19. Проведіть аналіз жанрів медичного фольклору.
20. Наведіть приклади професійних повір'їв та прикмет в медичному середовищі.
21. Поясніть особливості лікарського гумору.
22. Проаналізуйте особливості релігійних вірувань і містицизму у лікарській діяльності.
23. Охарактеризуйте систему стосунків «лікар-пацієнт».
24. Покажіть характер відносин між представниками офіційної медицини і народної медицини.
25. Визначте головні напрямки еволюції медичної субкультури.
26. Охарактеризуйте фактори впливу на розвиток медичної субкультури в контексті трансформації сучасного суспільства.
27. Поясніть зміст і пошуки шляхів вирішення «відкритих» проблем в сучасній медицині.
28. Проаналізуйте становище українських лікарів в умовах переходу від патерналістської моделі медицини до автономної.
29. Охарактеризуйте проблему вибору моделі поведінки лікаря в умовах розвитку нових медичних технологій.
30. Проаналізуйте проблему співвідношення понять «медична послуга» і «медична допомога» в сучасній медицині.

3.3. Контрольні питання до практичних занять

Тема 1.

1. Сутність медичної субкультури як підсистеми професійної субкультури.
2. Зміст понять «цінність», «ідеал», «норма», співвіднесення «ідеального» та «реального» в культурі.
3. Специфіка медичної діяльності, її характер, об'єкт і предмет, цілі та завдання.
4. Колегіальність і корпоративний характер медичної сфери.
5. Символічна атрибутика, стереотипи мислення і поведінки медичних працівників.

Тема 2.

1. Індивідуальний та груповий рівні медичної субкультури.
2. Професіоналізм лікаря як рівень досконалості його професійної діяльності.
3. Поліфункціональний характер медичної субкультури та зміст головних функцій.
4. Система специфічних цінностей і смислів лікарської діяльності як атрибут медичної субкультури.
5. Побудова і підтримка позитивного образу лікаря. Професійний лікарський ідеал.

Тема 3.

1. Світ лікарні в контексті досліджень міського культурного простору.
2. Особливості професійної ініціації лікарів.
3. Аналіз жанрів медичного фольклору.
4. Релігійні вірування і містицизм у лікарській діяльності.
5. Система стосунків «лікар-пацієнт».
6. Стосунки представників офіційної медицини і народної медицини.

Тема 4.

1. Еволюція медичної субкультури.
2. Фактори впливу на динаміку медичної субкультури в контексті трансформації сучасного суспільства.
3. Зміст і пошуки шляхів вирішення «відкритих» проблем в сучасній медицині.
4. Проблема вибору моделі поведінки лікаря в умовах розвитку нових медичних технологій.
5. Проблема співвідношення понять «медична послуга» і «медична допомога» в сучасній медицині.

3.4. Індивідуальні завдання формуються відповідно до контенту наукових конференцій, який щорічно затверджується планом роботи кафедри суспільних наук. Специфіка індивідуальних завдань для здобувачів вищої освіти

погоджується з викладачем. Відповідно до «[Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ](#)» здобувач вищої освіти може підвищити оцінку шляхом виконання індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями тощо), що в разі успіху додає до 10 балів як заохочення.

3.5. Правила оскарження оцінки

Якщо здобувач вищої освіти не задоволений результатами оцінювання його навчальної діяльності і виявив бажання оскаржити оцінку з предмету, він має право звернутися до керівництва кафедри та/або декана відповідного факультету з проханням провести повторне оцінювання його знань. Якщо вимоги здобувача вищої освіти мають під собою підстави, кафедрою/деканатом створюється спеціальна комісія для проведення повторного оцінювання.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вимоги дисципліни

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю і вчасно, якщо у здобувачів вищої освіти виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач надасть на першому практичному занятті.

Під час навчального процесу важливо дотримуватися таких правил:

- повага до колег;
- толерантність до інших та їхнього досвіду;
- сприйнятливості і невпередженість;
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента;
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів;
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка

Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть всі лекційні та семінарські заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за винятком осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і

гідність інших людей;

- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, сталі, засмічувати приміщення і території);
- галасувати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і коридорах під час занять.

Використання електронних пристроїв

Використання електронних пристроїв у навчальному процесі допускається без обмежень за винятком тих випадків, які можуть перешкодити процедурі об'єктивного оцінювання знань студентів.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами

Проведення навчального процесу здійснюється з урахуванням вимог сучасного українського законодавства відносно осіб з особливими освітніми потребами та регулюється нормативними документами університету.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни

У процесі підготовки до практичних занять здобувачам вищої освіти необхідно опрацювати матеріали допоміжної літератури. Вітається активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачів вищої освіти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати.

Заохочення та стягнення

Відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу у ХНМУ» здобувач вищої освіти може підвищити оцінку за модуль шляхом виконання індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями тощо), що в разі успіху додає до 10 балів як заохочення.

Техніка безпеки

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Кожен здобувач вищої освіти повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі

Про можливі зміни в силабусі буде повідомлено на сторінці кафедри офіційного сайту ХНМУ і в кафедральній директорії системи MOODLE, а також через відповідний деканат.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Одним з елементів академічної культури, що їх прищеплює університет, є розуміння студентом недопустимості будь-яких запозичень без належних посилань. Враховуючи це, головним завданням викладачів є формування в здобувачів вищої освіти, навичок самостійної роботи, інтересу до навчання та суспільно значущих цінностей. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницький пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Боришевський М. Й. Особистість у вимірах самосвідомості [Текст] : монографія / М. Й. Боришевський. – Суми : Еллада, 2012. – 608 с.
2. Балл Г. А. Феномен вибору в контексті соціальної поведінки [Текст] / Г. А. Балл // Соціальна психологія. – 2005. – № 1 (9). – С. 3–13.
3. Буйських Ю. Життя в клініці: субкультура лікарів в просторі сучасного міста // Матеріали до української етнології : щорічник. Збірник наукових праць. Вип. 10 (13). / [голов. ред. Г. Скрипник] ; НАНУ, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. К., 2011. С. 73-80.
4. Косяк В. А. Людина та її тілесність у різних формах культури [Текст] : навчальний посібник / В. А. Косяк. – Суми: Університетська книга, 2010. – 318 с.
5. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі [Текст] / В. Г. Кремень. – 2-е вид. – К. : Тов. «Знання України», 2010. – 520 с.
6. Наливайко О. Б. Професійна культура майбутніх сімейних лікарів та шляхи її формування / О. Б. Наливайко // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти : зб. наук. пр. / ред. О. Г. Романовський. – Харків : НТУ "ХПІ", 2016. – Вип. 45 (49) : матер. 2-ї міжнар. наук.-практ. конф. : "Ідеї академіка Івана Зязюна у працях його учнів і соратників", 25-26 травня 2016 р. – Ч. 2. – С. 49-57.
7. Агаркова А.О. Стан розробки проблеми формування професійної культури майбутнього лікаря /А.О. Агаркова, Н.М. Чернуха // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця : ВДПУ, 2011. – Вип. – 38. С. 132–139. – (Серія:педагогіка і психологія).
8. Агаркова А.О. Структура та функції професійно-етичної культури лікаря /А.О.Агаркова // Наукові праці МАУП. – №1 (20). – 2011. – С. 140–142.
9. Агаркова А.О. Функції професійно-етичної культури /А.О. Агаркова // Український медичний альманах. – Том 13. – № 3. – 2010 (додаток). – Луганськ, 2010. – С. 10.

Допоміжна

1. Важинський С. Е. Світосприйняття як регулятор свідомості та поведінки людини [Текст] / С. Е. Важинський // Бочаровські читання : матеріали наук.-практ. конф. [з міжнар. участю], присвяч. пам'яті проф. С. П. Бочарової (м. Харків, 18 берез. 2016 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2016. – 336 с.
2. Губко О. Психологія українського народу: наук. дослідж.: в 2-х кн. Кн. 1: Психологічний склад праукраїнської народності [Текст] / О. Губко. – К.:

ФОП Стебеляк, 2015. – 504 с.; іл.

3. Кузікова С. Б. Мотиваційно-ціннісний простір у становленні професійної та особистісної ідентичності студентів ВНЗ [Текст] / С. Б. Кузікова // Психологія і особистість. Науковий журнал. – № 2 (8). Частина 2. – Київ – Полтава, ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2015. – С. 194–207.
4. Попович І. С. Роль соціально-психологічних очікувань у професійному становленні та розвитку особистості [Текст] / І. С. Попович // Збірка наук. праць : філософія, соціологія, психологія. – Івано-Франківськ : Вид-во ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2015. – Вип. 20, ч. 2. – С. 213-220.
5. Протасова Н. Г. Методологічні основи розвитку та вдосконалення системи післядипломної освіти фахівців [Текст] / Н. Г. Протасова // Післядипломна освіта в Україні. – 2002. – № 2. – С. 7-10.
6. Сабатовська І.С. Професійна культура особистості: структура та критерії вимірювання [Електронний ресурс] / І.С. Сабатовська. Режим доступу: http://www.confcontact.com/20110531/so_sabat.htm
7. Трахтенберг І. М. Роздуми, сумніви, емоції лікаря, дослідника, письменника [Текст] / І. М. Трахтенберг // Пам'ятні нотатки про творчість Миколи Амосова. Світогляд. – 2011. – № 2. – С. 6–11.
8. Foucault Michel. The Birth of the Clinic. An Archaeology of Medical Perception. URL: https://monoskop.org/images/9/92/Foucault_Michel_The_Birth_of_the_Clinic_1976.pdf
9. Frankl Viktor Emil. Man's search for meaning: an introduction to logotherapy. URL: https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/3403095/mod_resource/content/1/56Viktor_Frankl_Mans%20Search.pdf.

7 Інформаційні ресурси

1. Міністерство охорони здоров'я України <http://www.moz.gov.ua>
2. Європейське регіональне бюро ВООЗ <http://www.euro.who.int/ru>
3. Волонтерська платформа UNICEF <https://platforma.volunteer.country>
4. Волонтерське об'єднання «СпівДія» <https://www.facebook.com/sonlik17/photos/a.358905554553028/1379282825848624/?type=3>